

1. 25ης Μαρτίου 111 – ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ – ☎ 50.27.990 – 50.20.990
2. 25ης Μαρτίου 74 – Π. ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ – ☎ 50.50.658 – 50.60.845
3. Γραβιάς 85 – ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ – ☎ 50.51.557 – 50.56.296

Μάθημα : Ιστορία του νεότερου και του σύγχρονου κόσμου (Γενικής Παιδείας)

Καθηγητής : Μαρία Νιάρη

Τάξη : Γ' Λυκείου

Ημερομηνία : 28/02/2016

Ονοματεπώνυμο :

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α. Εθνικός Διχασμός
- β. Σύμφωνο Μολότοφ–Ρίμπεντροπ (1939)
- γ. Σχέδιο «Μαρίτα»

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α. Ο ΟΗΕ ιδρύθηκε αμέσως μετά τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
- β. Στις αρχές του 1943, στο Στάλινγκραντ, η νίκη έστειψε τα σοβιετικά όπλα και η Βέρμαχτ γνώρισε την πρώτη οδυνηρή της ήττα.
- γ. Με την επίθεση στο Περλ Χάρμπορ (7 Δεκεμβρίου 1941) η Ιαπωνία μπήκε στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
- δ. Μετά την κατάληψη της εξουσίας από τους Μπολσεβίκους (Οκτώβριος 1917) ο Λένιν ευνοούσε την ειρήνη για λόγους εσωτερικούς.
- ε. Η Συνθήκη των Παρισίων (10 Φεβρουαρίου 1947) προέβλεπε την ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Να αναφέρετε τα τεχνολογικά μέσα, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν από τους δύο αντίπαλους συνασπισμούς κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, και να προσδιορίσετε το ρόλο τους στη διεξαγωγή του.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2

Ποιος ήταν ο αντίκτυπος της διεθνούς οικονομικής κρίσης του 1929 στην εσωτερική πολιτική ζωή της Ελλάδας;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αντλώντας στοιχεία από τα ακόλουθα κείμενα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε τις συνέπειες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου για την ανθρωπότητα.

Κείμενο

Το Ολοκαύτωμα και οι ευθύνες των απλών πολιτών

Τι έχουμε τώρα να πούμε στα παιδιά μας; θα θυμηθώ τα λόγια της Λιλής Ζωγράφου, η οποία στο έργο της "Μικαέλ" γράφει: "Όταν βλέπω έναν Εβραίο, εγώ που έρχομαι από το άλλο στρατόπεδο, από αυτούς δηλαδή που επέτρεψαν και που οδήγησαν στο Άουσβιτς, δεν έχω ούτε λόγια ούτε πια έρεισμα για την περηφάνια μου". Αυτά είναι τα λόγια που μπορούμε να πούμε στα παιδιά μας εμείς που ερχόμαστε από το άλλο στρατόπεδο. Γιατί η Σοά [: η εβραϊκή λέξη για το Ολοκαύτωμα] δεν είναι κάτι που αφορά μόνο τους Εβραίους. Η εβραιοκτονία είναι το τέλος του ευρωπαϊκού πολιτισμού και του ευρωπαϊκού πνεύματος έτσι όπως έζησε αιώνες και αιώνες τώρα. Απέραντη η φρίκη, αμέτρητη η οδύνη και ακόμα πιο απέραντη η αισχύνη. Και ας μη βρίσκουμε δικαιολογίες ή αιτιάσεις για έναν καλύτερο ύπνο. Άλλοι λέγοντας ότι υπάρχουνε οι Χίτλερ [...] άλλοι αρνούμενοι την εβραιοκτονία και άλλοι μιλώντας δεξιά κι αριστερά για γενοκτονίες, χωρίς να ξέρουν ότι η γενοκτονία, η Σοά των Εβραίων, είναι μοναδική· και είναι μοναδική για έναν μονάχα λόγο, γιατί για πρώτη φορά στην ιστορία ο άνθρωπος αρνήθηκε στον συνάνθρωπό του, όχι την ιδιότητα να είναι Εβραίος, την ιδιότητα να είναι άνθρωπος. Αυτό έγινε μία φορά μόνο στην ιστορία και δεν πρέπει ποτέ να ξαναγίνει. Ας γρηγορούμε όμως, ας γρηγορούμε και ας μην ξεχάσουμε αυτό που ένας Γερμανός πάστορας έγραψε λίγο πριν πεθάνει, γιατί και ο Μπρεχτ το είπε: η κοιλία της φρίκης είναι έτοιμη να παιδογονήσει και πάλι. Ο πάστορας είπε ότι, όταν ήρθανε να πιάσουν τον γείτονά μου που ήταν Εβραίος, δε διαμαρτυρήθηκα, αφού δεν ήμουν Εβραίος. Όταν ήρθανε να πιάσουνε και τον άλλο μου γείτονα που ήτανε κομμουνιστής, δε διαμαρτυρήθηκα, αφού δεν ήμουν κομμουνιστής. Όταν λίγο πιο μακριά πιάσανε και κάτι καθολικούς Γερμανούς, δε διαμαρτυρήθηκα, αφού δεν ήμουν καθολικός. Όταν όμως ήρθαν να πιάσουν εμένα, δε βρέθηκε πια κανείς να διαμαρτυρηθεί! Αυτό δεν πρέπει ποτέ να το ξεχνάμε, γιατί για ποιον χτυπά η καμπάνα, χτυπά για τον καθένα μας και για όλους.

Ελένη Αρβελέρ, «Ημέρα Μνήμης», *Χρονικά*, έκδοση του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου της Ελλάδος, τ. ΚΘ', τεύχ. 201, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2006, σ. 66-67

Μονάδες 25

ΘΕΜΑ Δ1

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται παρακάτω, να αναπτύξετε τους λόγους που κατέστησαν την ελληνική Εθνική Αντίσταση μαζική και να αξιολογήσετε τη σημασία της.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Σαν επιδιωκόμενοι σκοποί, πέραν του κυρίου αντικειμενικού στόχου: της εθνικής απελευθέρωσης, προβάλλονταν από τις κύριες αντιστασιακές οργανώσεις μια γνήσια εκδημοκρατικοποίηση και σοσιαλιστικοποίηση της μεταπολεμικής ελληνικής κοινωνίας.

Στις εξωτερικές αυτές προϋποθέσεις θα πρέπει να προστεθεί και ένας ιδιαίτερος ψυχολογικός λόγος: ο νεοέλληνας δεν ανέχεται ό,τι του επιβάλλεται με τη βία «εκ των άνω» και παράλληλα κατέχεται από το πάθος για την πολιτική ελευθερία και τα φιλελεύθερα ιδεώδη. Και τα πιο συντηρητικά [...] στοιχεία της [...] ελληνικής κοινωνίας κάτω από την πίεση της πείνας, του πληθωρισμού, της γενικής αποκαρδιώσεως και των αχαρακτήριστων μέτρων, που έπαιρναν οι κατακτητές σε βάρος των πατριωτών, άρχισαν να [...] μπαίνουν στις οργανώσεις της αντιστάσεως με βασική επιδίωξη την απελευθέρωση της χώρας, από την οποία ήλπιζαν και βελτίωση της προσωπικής τους καταστάσεως. Υπό το πρίσμα αυτό, γίνεται νοητή η καθολικότητα του ρεύματος της Εθνικής Αντιστάσεως, στη διάρκεια της τριπλής κατοχής.

Άλλος παράγοντας που ευνόησε την κίνηση των νέων ήταν η απουσία των παλαιών κομμάτων, τα οποία ακριβώς δεν μπόρεσαν στην κατοχή να εμπνεύσουν τη γενιά, ιδίως, που γνώρισε τη δικτατορία και ζήτησε την πολιτική της απελευθέρωση μέσα από το κίνημα της αντιστάσεως.

Τάσος Βουρνάς, *Ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδας, (1940-1944)*, εκδ. Αφών Τολίδη Ο.Ε., Αθήνα 1980, σελ. 139-140

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η ελληνική αντίσταση υπήρξε σε μεγάλο βαθμό μια υπόθεση των νέων ανθρώπων και των γυναικών. Ίσως να μην ήταν εκείνοι που διηύθυναν κεντρικά τον αγώνα, αλλά φαίνεται ότι χωρίς την παρουσία και την ενεργό συμμετοχή τους ο απελευθερωτικός αγώνας δεν θα είχε τις ίδιες ελπίδες σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα να έχει ολοκληρωθεί.

Σαμίου, Δ. Οι Ελληνίδες στην κατοχή - πόλεμος και ανατροπές. *Ιστορία του νέου ελληνισμού 1770-2000*. Ελληνικά Γράμματα, 2003, τ. 8, σελ. 188

Καλή τύχη!!!